

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115229101
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7115229101.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobkyne Y. I. Ž.C., X. P. U. Č.. XX, zastúpenej JUDr. Adrianou Krajníkovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Kuzmányho č. 57, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, o náhradu škody, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 16.12.2019 č.k. 10C/536/2015-256 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 2.139,32 eura s 5,05 % úrokom z omeškania od 15.01.2015 do zaplatenia a zároveň ju zaviazal na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobkyne titulom náhrady škody z nezákonného rozhodnutia.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Michalovciach zo dňa 14.01.2011 bolo žalobkyni vznesené obvinenie za prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 19.11.2012 bola trestná vec proti žalobkyni postúpená disciplinárnej komisii Slovenskej komore exekútorov v Bratislave so záverom, že sa nejedná o trestné činy, ale žalovaný skutok by mohol iný orgán prejednať ako disciplinárne previnenie. Žalobkyňa listom zo dňa 21.05.2014 adresovaným Ministerstvu vnútra SR požiadala o predbežné prejednanie jej nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o vznesení jej obvinenia a v rámci náhrady škody uplatňovala nárok pozostávajúci z trov trestného konania v sume 2.139,32 eura, ktoré uhradila. Ďalej súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že disciplinárna komisia Slovenskej komory exekútorov disciplinárne konanie voči žalobkyni zastavila, a to z dôvodu uplynutia jednoročnej prekluzívnej lehoty, ktorá uplynula odo dňa návrhu na začatie disciplinárneho konania.

4. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že nárok žalobkyne je dôvodný. Pri rozhodovaní vychádzal z názoru, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. 4Cdo 54/2011, v ktorom súd konštatoval, že z hľadiska uplatnenia práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. má rozhodnutie prokurátora alebo policajta o postúpení veci podľa § 214 ods. 1 Trestného

poriadku inému orgánu, ktorý prejednáva priestupky alebo iné správne delikty alebo ktorý vykonáva disciplinárne konanie, rovnaké dôsledky, ako zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom. V uvedených prípadoch sa nároky o náhradu škody posudzujú ako nároky na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Ide o objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemožno zbaviť.

5. V konaní súd nepovažoval za sporné, že uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Michalovciach bolo proti žalobkyni vznesené obvinenie za prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa v jednočinnom súbehu s prečinom sprenevery. Prokurátor sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu zamietol a na žalobkyňu bola podaná pre uvedené trestné činy obžaloba. Za spornú nepovažoval ani skutočnosť, že skutok kladený za vinu žalobkyni posúdil súd ako prípadnú disciplinárnu zodpovednosť, teda k odsúdeniu žalobkyne nedošlo. Ďalej súd vychádzal z názoru, že ak sa proti poškodenej osobe viedlo trestné konanie, podmienkou pre priznanie náhrady škody je, že sa poškodená osoba nedopustila iného protiprávneho konania vo vzťahu k posudzovanému skutku, alebo či vznesenie obvinenia nebolo dôvodné práve pre správanie sa samotnej žalobkyne. V konaní pre účely nárokov náhrady škody žiadne takéto skutočnosti podľa názoru súdu zistené neboli. O nedôvodnosti nároku žalobkyne podľa názoru súdu by tak bolo možné uvažovať iba v prípade, ak by jej bola dokázaná iná protiprávna činnosť v súvislosti s konaním pôvodne posudzovaným ako trestný čin, konkrétne disciplinárne previnenie. Disciplinárna komisia však o prípadnom disciplinárnom previnení žalobkyne nerozhodla v zákonom stanovenej lehote. Konanie žalobkyne nie je možné hodnotiť z pohľadu uplatneného nároku na náhradu škody ako úmyselne protiprávne konanie alebo konanie v rozpore so zákonom. Žalobkyňa sa nie vlastnou vinou dostala do situácie, keď nebola schopná uhrádzať pre pozastavený výkon funkcie svoje záväzky, pričom práve táto okolnosť vyústila do trestného konania. Bolo potrebné tak preukázať, že v súvislosti s nezákonným rozhodnutím žalobkyni vznikla škoda a v akej výške. Pri posudzovaní tohto nároku vychádzal súd z ust. § 18 ods. 1, 3 zákona 514/2003 Z.z., podľa ktorého poškodená osoba má právo na náhradu trov konania účelne vynaložených v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Súčasťou náhrady vynaložených v konaní sú aj trovy právneho zastúpenia. Žalobkyňa v rámci predbežného prerokovania nároku si uplatnila náhradu škody v sume 2.139,32 eura. Súd mal za preukázané originálom príjmového pokladničného dokladu, že žalobkyňa za svoju obhajobu v trestnom konaní advokátke uhradila sumu 2.139,32 eura. Žalobkyňa teda vyúčtované trovy v uplatnenej výške advokátke uhradila, preto súd uvedenú sumu považoval za škodu, v ktorej súvislosti s nezákonným rozhodnutím vznikla. Podľa názoru nemôže byť na ťarchu žalobkyne, že pre nemožnosť predloženia trestného spisu nie je možné overiť úkony právnej služby v rámci trestného konania. Aj keď súd nemohol preveriť účelnosť vyúčtovaných trov, zisťoval, či odmena za jednotlivé úkony právnej služby zodpovedá vtedy platným predpisom podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Súd nezistil rozpory vyúčtovania trov obhajoby s vyhláškou, preto žalobkyni jej náhradu v rámci náhrady škody priznal. Na prejednávanú vec v časti úrokov z omeškania aplikoval súd ust. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. a určil začiatok plynutia omeškania uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku doručeného ministerstvu 14.07.2014, teda od 15.01.2015.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

7. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. V odvolaní uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jej názoru postúpenie veci na disciplinárne prejednanie neznamená nezákonný postup pri vznesení obvinenia automaticky nevzniká ani nárok na náhradu škody. To platí iba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody, teda tento záver nemožno bez ďalšieho paušalizovať. V tejto súvislosti poukázala na právny názor vyjadrený v náleze Ústavného súdu SR II.ÚS 163/2013 a na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 21/2007. Vyšetrovateľ a prokurátor v danom prípade, ktorý zamietol sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia dospeli z výsledku vyšetrovania k logickému názoru, že v časti ich rozhodnutí bol dôvodný záver, že je tu existujúca pravdepodobnosť o úmyselnom spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou. Súd v trestnom konaní nevyslovil, že žalobkyňa konala zákonne, uznal, že konala nezákonne, ale jej konanie pokladal len za disciplinárne previnenie. Podľa jej názoru advokátka postupovala neúčelne a neehospodárne, keď účtovala niektoré úkony, resp. vyúčtovala ich v nesprávnej výške, tak že navyše vyúčtovala sumu 446,57 eura. Zdôraznila, že nárok vzniká len, ak žalobkyňa vyúčtované trovy advokátke zaplatila, čo však preukázané nebolo. Žalobkyňa v žalobe neuvádza, v čom konkrétne pochybil orgán činný v trestnom

konaní pri plnení zákonných povinností v procese dokazovania a hodnotenia dôkazov, ale poukazuje aj na výsledok trestného konania ako na dôkaz nezákonnosti. Podľa názoru žalovanej v zmysle Trestného poriadku policajný orgán, resp. vyšetrovateľ nemal a nemá v prípade, ak by na podklade trestného oznámenia alebo zistenie skutočnosti po začatí trestného konania dostatočne odôvodnili záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, inú možnosť, iba vydať uznesenie o vznesení obvinenia. Ďalej uviedla, že trovy konania, resp. trovy obhajoby neboli žiadnym spôsobom preukázané, a to z dôvodu absencie trestného spisu, preto nebolo možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností určiť úkony právnej služby v rámci trestného konania, ktorých sa obhajkyňa žalobkyne zúčastnila. Jediným dôkazom je existencia príjmového pokladničného dokladu, z ktorého je zrejmé, že žalobkyňa obhajkyňi trovy obhajoby v plnom rozsahu uhradila.

8. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

9. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

10. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak pri rozhodovaní vychádzal z názoru, že uznesenie o vznesení obvinenia žalobkyňi je nezákonným rozhodnutím, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak žalobe vyhovel.

11. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje.

12. K odvolaniu žalovanej je potrebné uviesť, že toto nemožno považovať za dôvodné, ak vychádza z názoru, že súd v trestnom konaní uznal, že žalobkyňa konala nezákonne, ale jej konanie pokladal len za disciplinárne previnenie, lebo si tak vyložil ustanovenie o sedemdňovej lehote.

13. Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

14. Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

16. Podľa § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

17. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Je nesporné, že z hľadiska uplatnenia práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má nielen rozhodnutie prokurátora alebo policajta o postúpení veci inému orgánu, ktorý prejednáva priestupky alebo iné právne delikty, alebo ktorý vykonáva disciplinárne konanie, ale aj súdu, rovnaké dôsledky ako zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom. V takých prípadoch sa nároky o náhradu škody

posudzujú ako nároky na náhradu škody spôsobené nezákonným rozhodnutím vzhľadom na to, že sa jedná o objektívnu zodpovednosť štátu.

18. V prejednávanej veci je nesporné, že uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 19.11.2012 bola trestná vec vedená proti žalobkyni postúpená disciplinárnej komisii Slovenskej komore exekútorov po tom, čo dospel súd k záveru, že sa nejedná o trestné činy pre žalovaný skutok z dôvodu, že táto by skutok mohla prejednať ako disciplinárne previnenie. Súd teda v trestnom konaní nevyslovil ako sa mylne domnieva žalovaná, že žalobkyňa konala nezákonne a jej konanie pokladal za disciplinárne previnenie. Treba mať teda za to, že uznesenie o vznesení obvinenia žalobkyne je nezákonným rozhodnutím podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.

19. Možno súhlasiť s odvolateľkou v tom, že nezákonné rozhodnutie sa musí posudzovať so zreteľom na konkrétny prípad a nemožno priamo prejednať nezákonnosť každého rozhodnutia v prípadoch vedeného trestného konania, ktoré bolo skončené inak ako odsudzujúcim rozsudkom.

20. Ust. § 8 ods. 6 písm. g) zák. č. 514/2003 Z.z. upravuje, kedy nevznikne právo na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby. Preto jednotlivé dôvody oslobodenia spod obžaloby nemajú z hľadiska hodnotenia správnosti uznesenia o vznesení obvinenia rovnaký význam.

21. So zreteľom na uvedené ustanovenie, ktoré ustanovuje prípady, kedy právo na náhradu škody neprichádza do úvahy treba dospieť k záveru, že z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu má ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo by nemal iba vtedy, ak by si vznesenie obvinenia zavinil sám, resp. by boli splnené podmienky uvedené v ust. § 8 ods. 6 zák. č. 514/2003 Z.z.

22. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že neobstojí námietka žalovanej v odvolaní, že žalobkyňa v žalobe neuvádza, v čom konkrétne pochybil orgán činný v trestnom konaní pri plnení zákonných povinností v procese dokazovania hodnotenia dôkazov. Je tomu tak preto, že zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

23. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci bola vec postúpená súdom na disciplinárne konanie Slovenskej komore exekútorov, ktoré bolo následne zastavené dospel súd prvej inštancie k správne záveru, že protiprávne konanie žalobkyne vo vzťahu k nároku uplatneného žalobou nebolo preukázané, preto nárok na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia je daný.

24. Vzhľadom na to vychádzajúc z cit. ust. § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., že náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bola vec postúpená inému orgánu, správne súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na náhradu škody spočívajúcu vo vynaložení trov právneho zastúpenia žalobkyňou uplatnených v žalovanej sume vychádzajúc pri tom z predloženého originálneho príjmového pokladničného dokladu o úhrade trov advokátke. Vzhľadom na to, že majetková ujma - škoda žalobkyni uhradením trov obhajoby vznikla, dôvodne preto uplatnila nárok na ich náhradu. Trovy konania boli nesporne preukázané originálom príjmového pokladničného dokladu a samotná okolnosť ohľadom ich neúčelnosti nebola žalovanou spochybnená. Žalovaná síce v odvolaní poukazuje, že advokátka postupovala neúčelne a nehospodárne, keď účtovala niektoré úkony, resp. ich účtovala v nesprávnej výške, a teda navyše vyúčtovala sumu 446,57 eura, nekonkretizovala však, aké náklady boli neúčelné a nehospodárne, resp. účtované v nesprávnej výške.

25. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nie sú dané žalovanou uvádzané odvolacie dôvody spočívajúce v nesprávnych skutkových zisteniach a následnom nesprávnom posúdení veci, preto odvolací postupom podľa § 387 ods. 1 C.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

26. Výrok o trovách odvolacieho konania vyplýva z ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešný účastník, v danom prípade žalobkyňa, preto jej odvolací súd priznal aj náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

27. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).